

Ćwiczenia projektowe z przedmiotu:

Grafika inżynierska

- rysunek techniczny

mgr inż. Paweł Maćkowiak

bud. D pok. 303

www.zpkm.prv.pl

pawel.mackowiak@utp.edu.pl

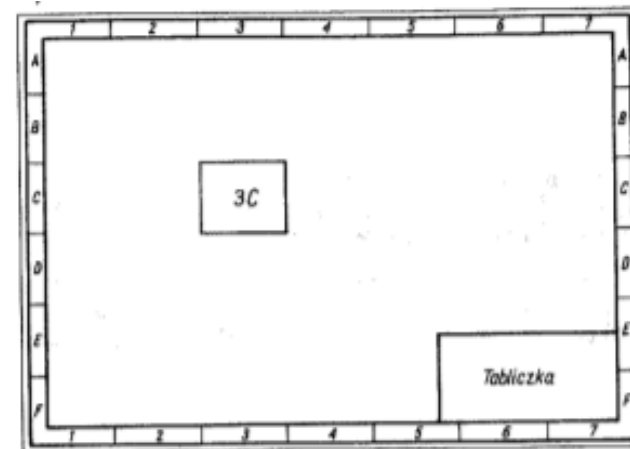
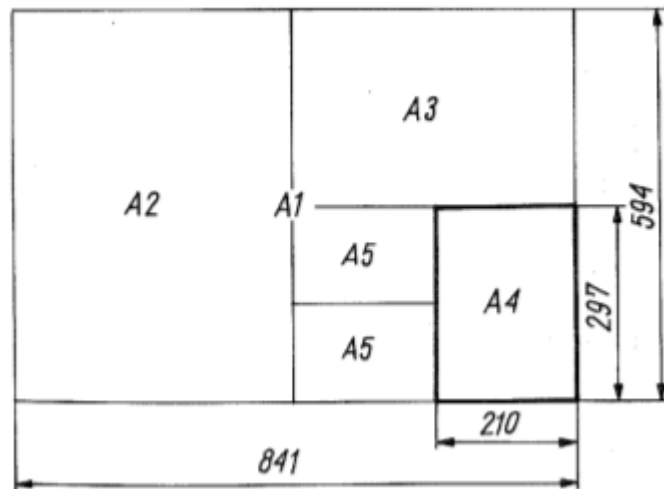
Formaty arkuszy rysunkowych:

- Format zasadniczy A4 o wymiarach 210-297 mm.
- Formaty A3, A2, A1, A0 powstają poprzez zwielokrotnienie formatu A4.
- Formaty posiadają obramowanie w odległości a od krawędzi rysunku
  - $a=5$ mm dla A4 i A3
  - $a=7-10$ mm dla formatów większych
  - grubość linii obramowania 0,7 mm.

W celu odnajdywania szczegółów rysunku na obramowaniu występować może podział pola na strefy.

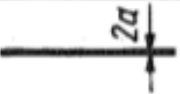
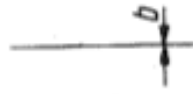

Orientacja formatów

- A4 – tylko w pionie.
- A3-A0- zalecane w poziomie

Linie rysunkowe:

- Rodzaje linii

Linia	bardzo gruba	gruba	cienka ($b \times \frac{a}{3}$)
ciągła			
kreskowa			
punktowa			
dwupunktowa			
falista			
zygzakowa			

- Grubości linii

Nazwa linii	Grupa linii			
	2	3	4	5
Bardzo gruba	1,0	1,4	2,0	2,0 ¹⁾
Gruba	0,5	0,7	1,0	1,4
Cienka	0,18	0,25	0,35	0,5

- Raz przyjęte grubości linii należy stosować niezmiennie dla całego rysunku.
- W liniach punktowych rysuje się punkty jako krótkie kreski, które nie powinny przekraczać 3 krotności grubości linii.
- Linie kreskowe i punktowe powinny przecinać się i kończyć kreskami.

Linie rysunkowe – zastosowanie linii ciągłych:

Lp.	Rodzaje linii (nazwa)	Linia-budowa	odmiana grubości	Podstawowe zastosowanie w rysunku technicznym maszynowym
1	2	3	4	5
1	ciągła		cienka	<ul style="list-style-type: none"> — linie wymiarowe — pomocnicze linie wymiarowe — linie odniesienia — linie kreskowania przekrojów
			gruba	<ul style="list-style-type: none"> — widoczne zarysy widoków i przekrojów — ślady płaszczyzn przekrojów — zarysy kładów przesuniętych — obramowanie rysunku
			bardzo gruba	<ul style="list-style-type: none"> — połączenia klejone i lutowane

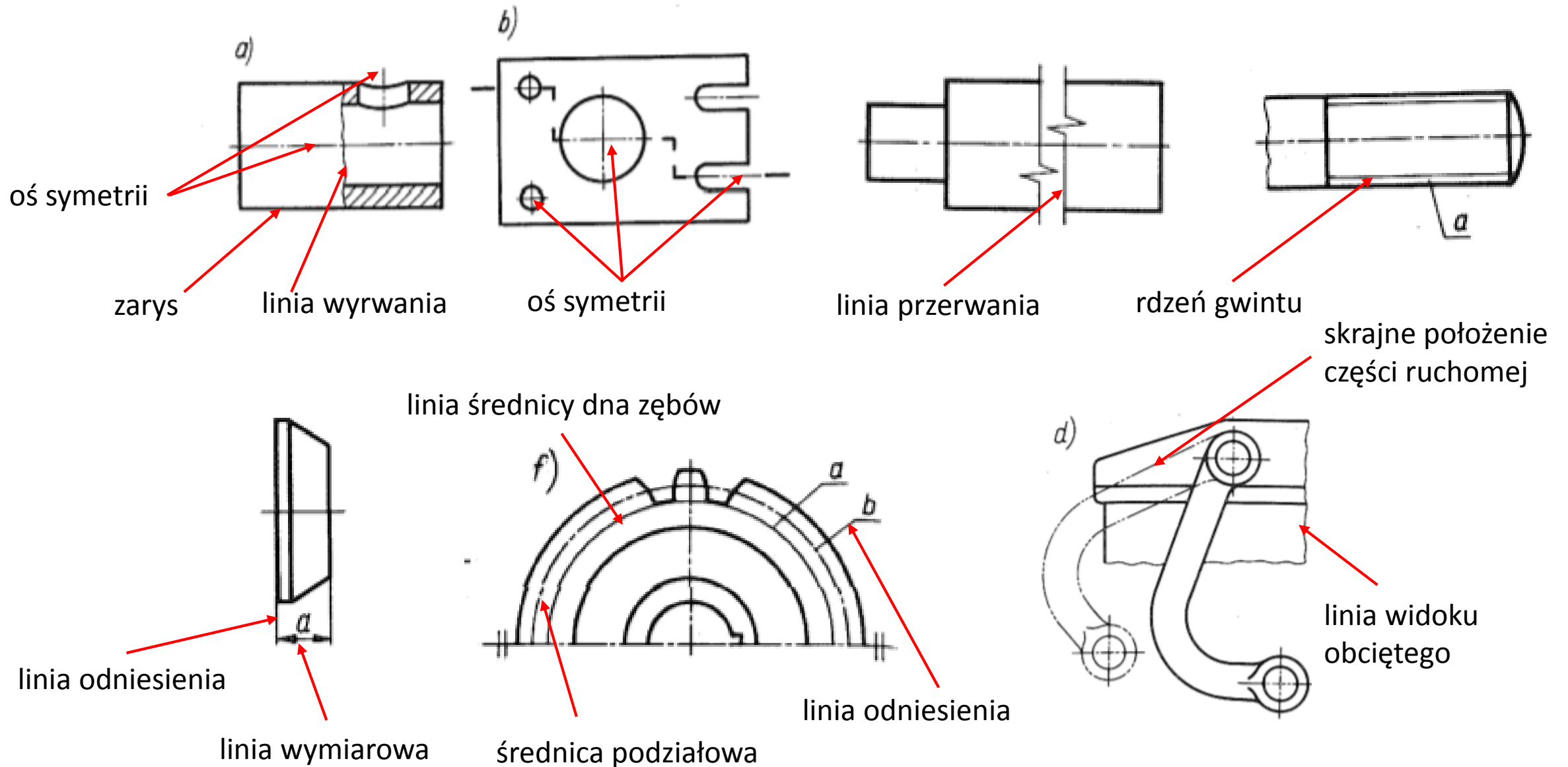
Linie rysunkowe – zastosowanie linii ciągłych:

Lp.	Rodzaje linii (nazwa)	Linia-budowa	odmiana grubości	Podstawowe zastosowanie w rysunku technicznym maszynowym
1	2	3	4	5
1	ciągła		cienka	<ul style="list-style-type: none"> — linie wymiarowe — pomocnicze linie wymiarowe — linie odniesienia — linie kreskowania przekrojów
			gruba	<ul style="list-style-type: none"> — widoczne zarysy widoków i przekrojów — ślady płaszczyzn przekrojów — zarysy kładów przesuniętych — obramowanie rysunku
			bardzo gruba	<ul style="list-style-type: none"> — połączenia klejone i lutowane

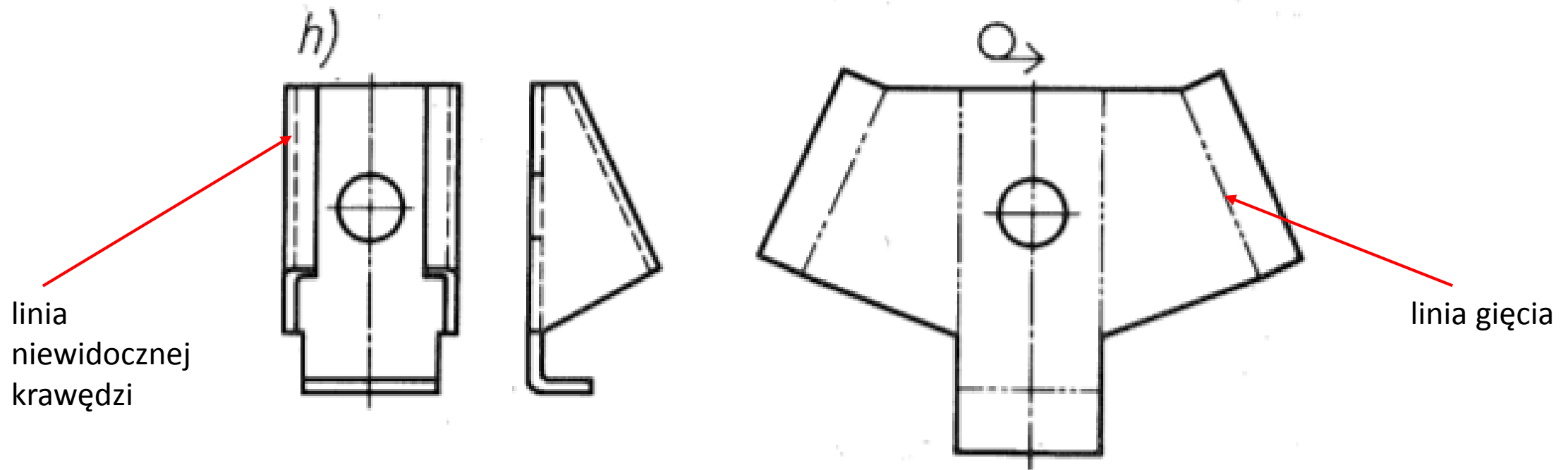
Linie rysunkowe – zastosowanie innych linii:

1	2	3	4	5
2	falista		cienka	— urwània i przerwania rzutów — linia oddzielająca widok od przekroju
3	zygzakowa		cienka	— jak falista cienka
4	kreskowa		cienka	— niewidoczne zarysy przedmiotu
5	punktowa		cienka	— osie symetrii — koła i linie podziałowe
			gruba	— powierzchnie podlegające obróbce cieplnej, powleczenia
6	dwupunktowa		cienka	— linie gięcia na rozwinięciach — skrajne położenia ruchomych części
7	wielopunktowa		cienka	— ma zastosowanie w rysunku budowlanym i w kartografii

Linie rysunkowe – przykłady zastosowania:

Linie rysunkowe – przykłady zastosowania:

Pismo techniczne

A B C D E F G H I J K L M N O

P Q R S T U V W X Y Z

a b c d e f g h i j k l m n o p q

r s t u v w x y z a ó ź

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 3

I II III IV V VI VII VIII IX X

Podziałka

- Jest to stosunek liczbowy wymiarów liniowych przedstawionych na rysunku do odpowiadających im wymiarów rzeczywistych przedmiotu.
- W rysunku maszynowym wyróżnia się znormalizowane podziałki:
  - naturalną 1:1,
  - zwiększające: 2:1, 5:1, 10:1,
  - zmniejszające: 1:2, 1:5, 1:10.
- Układ podziałek poszerza się poprzez wielokrotność 10 powyższych podziałek, np. 1:50, 1:100.
- Podziałka główna – jest to podziałka w której wykonano rzut główny rysunku – podziałka główna powinna być podana w tabelce rysunkowej. Nie powinna być dodatkowo oznaczana przy oznaczaniu widoków, rzutów, przekrojów, szczegółów w niej wykonanych.
- Podziałka pomocnicza – stosowana zazwyczaj w celu powiększenia szczegółów. Wartość podziałki pomocniczej należy umieścić nad rzutami w niej wykonanymi.

Tabliczka rysunkowa

Format arkusza   Numer arkusza   Liczba arkuszy dotyczących przedmiotu rysunku   Podziałka rzutu głównego   Materiał z którego wykonany ma zostać przedmiot   Nazwa przedmiotu rysunku   Masa przedmiotu   Nazwa firmy

Format A3	Arkusz/Arkuszy 1 / 1	Podziałka 2:1	Materiał Aluminium 6061	Masa 0,040 kg	UNIWERSYTET TECHNOLOGICZNO- PRZYRODNICZY W BYDGOSZCZY ZAKŁAD PODSTAW KONSTRUKCJI MASZYN	
Imię i nazwisko		Data	Nazwa przedmiotu Blacha			
Konstruował	Paweł Maćkowiak	2020-02-29			Rewizja PO	
Rysował	Paweł Maćkowiak	2020-02-29				
Sprawdził						Nr rysunku RT01_00_00
Zatwierdził						

Informacje o osobach projektujących, sprawdzających i zatwierdzających projekt wraz z datami opracowania

Informacje o metodzie rzutowania (tutaj rzutowanie europejskie)

Nr rysunku

Oznaczenie numeru wersji rysunku

Na kolejne zajęcia:

- teczka A4 z przyklejoną stroną tytułową (formatka na stornie zpkm.prv.pl),
- blok rysunkowy formatu A3 (na jednym arkuszu wykonane obramowanie),
- ołówki do linii grubych (0,7 mm) oraz do linii cienkich (0,3 mm).
- gumka do mazania,
- linijka, ekierka, kątomierz.

UWAGA: na kolejnych zajęciach wejściówka.